

ตอนที่ ๒๒ เมื่อผมตาย

ตายครั้งที่ ๖

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลายและบรรดาเพื่อนพระภิกษุสามเณร วันนี้ก็มาคุยกันถึงเรื่องตายอีก สำหรับตอนนี้ก็เป็นตอนจบของหนังสือ ประวัติประกอบมโนมยิทธิ เล่มที่ ๑

ความจริงตอนก่อน ๆ ที่แล้วมา รู้สึกว่าบางตอนก็นิ่มนวล บางตอนก็เข้มข้นเกินไป ก็สุดแล้วแต่สถานการณ์ ทั้งนี้เพราะว่าเกี่ยวกับอาการของโรค ความจริงวันนี้เป็น วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๒๗ การตายตอนที่ ๖ นี้ เป็นปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ตอนนี้อยู่วัดท่าซุงแล้ว เป็นการมาอยู่ที่วัดท่าซุงเป็นปีแรก และก็สถานที่อยู่ซึ่งท่านเจ้าอาวาสนิมนต์มาบอกว่า จะทำกุฏิให้หนึ่งหลัง ไป ๆ มา ๆ กุฏิของท่านก็ไม่เสร็จ มีแต่พื้นกับหลังคา ก็แจ่งกันมาลวงหน้าหลายเดือน ก็ต้องมาทำเอง หนักเข้าก็มีคนมาอยู่ด้วยหลายคน ก็เลยสร้างกุฏิเป็นกระท่อมเพิงหมาแหงนก็เหมือน ๆ กับหมาติดสัตว์ คือมันแหงนทางโน้นข้างหนึ่ง แหงนทางนี้ข้างหนึ่ง หลังก็ชน ใ้ส่วนต่อกันกัน ทั้งนี้เพราะว่ามีกิ่งต้นโพธิ์พาดอยู่ ทำตรงนั้นสูงไม่ได้ ก็เลยทำเป็นสองช่วงต่อกัน ทำเป็นรวงน้ำอยู่กลาง และก็มีส้วม

กุฏิแบบนี้เวลานี้อยู่ในสระ แต่ที่อยู่ในสระนี้เขาขยายออกไปกว้างและสวยกว่าเก่า เดิมทีเดียวทำแค่นี้ ๆ ปะ ๆ แค่นั้นอยู่ได้ และก็หลังจากนั้นมีต้นมะม่วงตาย ก็เลยขอต้นมะม่วงตายจากเจ้าอาวาสมาจ้างเขาเลื่อย เขาเอา ๑๘๐ บาทมันก็ไม่กี่แผ่น แต่ความจริงเขาเอาราคาแพง เพราะว่าทุกคนเขาต้องกินนี้ เขาต้องเอาเงินแม้เป็นพระเขาต้องเอาเงินมาก เพราะเราทำเองไม่ได้ ถ้าถามว่าศรัทธาจะทำถวายด้วยศรัทธาได้ไหม ก็ต้องตอบว่าได้แต่เขาต้องเลือก ศรัทธาก็ต้องเลือก เพราะปฏิบัติของผมไม่เหมือนใครอยู่แล้วเขาก็เลยเอาแพง ๆ แต่ว่าคนรุ่นนั้นก็ไม่ใช่คนรุ่นนี้ที่มาทำงาน รุ่นนี้ที่มาทำงานอย่าง **ลุงชิต** นี้แกคิดถูกที่สุด อะไรเกินไปบ้าง บางทีแกก็ทำให้ บางทีทำฟรี บางทีวันพระวันเจ้ก็ทำฟรีเป็นบางวัน แกก็ทำฟรีไปเลย งานที่แกทำฟรีให้ก็เยอะกำลังใจคนไม่เหมือนกัน

เอาไม้มะม่วงปลูกเป็นเพิงหมาแหงนเล็ก ๆ ยาวแค่ ๖ ศอก กว้าง ๔ ศอก ที่โคนต้นโพธิ์ เวลานี้ก็เป็นบ้านโคนต้นโพธิ์ ตรงนั้นแหละที่เห็นนั่นนะ ที่แรกมันเป็นเพิง

หมาแหงนเล็ก ๆ โปรง ๆ สำหรับนอนโคนต้นโพธิ์อากาศมันเย็น ๆ เวลานั้นไฟฟ้ายังไม่มี
ยังไม่มีไฟฟ้ามา ต้องใช้ตะเกียง เวลาร้อนจัด ๆ ก็ต้องอาศัยโคนต้นโพธิ์

วันนั้นผมจำวันที่ไม่ได้เป็นฤดูร้อน อาจจะเป็นเดือนพฤษภาคม เขาตั้ง
พระครูกัน ท่านพระครูวิชาญชัยคุณ เจ้าอาวาสวัดปากคลองมะขามเฒ่า ท่าน
ได้รับเลื่อนสมณศักดิ์จากชั้นโทเป็นชั้นเอก ท่านก็นิมนต์ไปในงานฉลองวัดของท่าน
พอดี **ครูนนท** ก็มา ว่าเรือหางยาวมา ก็เป็นคนออกค่าเรือหางยาวไปวัดปากคลอง
มะขามเฒ่า ผมไปที่วัดปากคลองมะขามเฒ่า ไปช่วยงานท่าน

เวลาประมาณสักบ่ายโมงเศษ ๆ รู้สึกเพลียจัด มันทนไม่ไหว ถ้าอยู่ที่นั่น
จึงบอกครูนนทว่า

"เห็นจะต้องกลับกันแล้ว ทนไม่ไหวเพลียมาก" ก็ไปลาท่าน **พระครูวิ
ชาญชัยคุณ** กลับ

พอกลับมาถึงวัด เวลานั้นพี่ชายของผมมาอยู่ด้วย อยู่ด้วยกันสองคน
เวลานั้นเขาไปกันหมด เวลานั้นเณร เณร ก็ไม่มี ไม่มีใครทั้งนั้น มีสองคน ทางฝ่ายเจ้า
อาวาสนี่เราอาศัยท่านไม่ได้เลย สัญญาเดิมของท่านพูดไว้ว่าอย่างไรท่านลี้มหมด ท่าน
เป็นคนขี้ลี้ม ก็ไม่ลี้มเปล่า คัดไว้เป็นคนละพวกเสียด้วย จัดไว้เป็นคนละตอน

ตอนนั้นนะถ้ามีใครมาสอบสวนผม ผมก็จะกล่าวถึงโทษของสังฆเภท ผม
อยากจะรู้จริยาและปฏิบัติของพระสังฆาธิการว่าพระสังฆาธิการที่ปกครองนะ รู้จักคำ
ว่า **สังฆเภท** หรือเปล่า ถ้าหากเขาพูดในทำนองที่ว่า ไม่รู้จักวินัย ผมก็จะถอนตัวไปจาก
ที่นี่

แต่ความจริงที่มานี้ไม่มีข้อผูกพันอะไรมาก ท่านให้มาช่วยสร้างวัดไปชวน
มาเพื่อให้มาช่วยสร้างวัด ให้มาอยู่ด้วย ไป ๆ มา ๆ ก็ไม่ใช่เรื่องช่วยสร้างวัด ต้องสร้างที่
อยู่เอง ไร่ที่อยู่ที่ทำไว้ให้ อย่าง **หอสดมนต์** ท่านก็เอาลูกน้องของท่านมาอยู่แบบ
สบาย ๆ ผมก็ต้องไปอยู่กระต๊อบ และก็ต้องหากินเอง เวลานั้นก็ต้องเอาเงินไปให้เขาทำ
ปิ่นโต ทั้ง ๆ ที่รายได้ก็ไม่ค่อยจะมี เพราะจรรยา รายได้จึงไม่ค่อยจะมี เอาเงินไปให้เขาทำ
ปิ่นโตส่งตอนสาย ๆ สำหรับตอนเช้าก็ต้มข้าวต้มกิน ในตอนต้นที่มาอยู่วัดนี้มันก็เต็มไปด้วย
ด้วยความลำเค็ญ แต่ทว่าเรื่องนั้นผมถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา ผมคิดว่าผมจะทำบุญทำ
กุศลที่ไหน ผมก็ทำตามใจชอบของผม

มาพูดถึงตอนที่มันป่วย พอกลับมาแล้ว พี่ชายผมฟันไม้ ท่อนไม้อยู่ใกล้ ๆ ห่างไปสัก ๒ วา ดั่งเป๊ก ๆ ๆ ผมก็นอนอยู่ที่กระต๊อบโคนโพธิ์ ใต้เพิงมาแหวงโปร่ง มันเย็นดี ตอนนั้นมีเตียงอยู่หนึ่งเตียง ก็นอนตะแคงขวา กำลังทางร่างกายก็น้อยลงไปทีละนิด ๆ ในที่สุดก็ใกล้จะหมดแรง สายตาที่มองยาวออกไปมันก็เริ่มสั่นเข้ามาทีละน้อย ๆ เห็นสั่นเข้ามา ๆ จนกระทั่งเห็นสั่นเข้ามาห่างจากร่างกายไปประมาณสัก ๒ วา อาการอย่างนี้มันเคยมีมากับผมคือว่าอาการเปลี้ย แต่ว่าอาการป่วยคราวนี้ของผม ผมไม่ได้ยั้งตัว หมายความว่าผมเผลาไปเมื่ออายุ ๑๔ มาครั้งหนึ่งแล้ว เกือบจะต้องถูกจับไปสอบสวนที่สำนักของพระยายม ฉะนั้นเวลาการภาวนาของผม ผมไม่มีหยุด การพิจารณาก็ดี การภาวนาก็ดีผมถือเป็นปกติ เอาทั้งสองประการนี้อย่างใดอย่างหนึ่งที่ผมชอบ เวลาไหนต้องการภาวนาผมก็ภาวนา เวลาไหนต้องการพิจารณา ผมก็พิจารณา ถ้ามีแขกเข้ามาคุยด้วยจะเป็นผู้หญิงก็ตาม จะเป็นผู้ชายก็ตาม ผมใช้อารมณ์เหมือนกัน คือดูคนที่มาคุย คนที่มาคุยเขาจะบอกอริยสังข์ผมเสร็จ

อริยสังข์นี้เขาจะคุยให้ฟังนั่นก็คือคุยเรื่อง "ทุกข์"

บางคนก็ทุกข์เงินไม่มีใช้บ้าง

บางคนก็ทุกข์เรื่องผู้มีเมียมากเกินไปบ้าง

บางคนก็ทุกข์ผู้กำลังจะนอกใจบ้าง

บางคนก็ทุกข์มีเงินให้เขากู้ เขาก็ไม่จ่าย ไปทวงหน้าเข้า ๆ ถึงเวลานัดไปเอาเขาก็ไม่ให้ ดีไม่ดีเขาก็ชวนทะเลาะไม่พูดกัน เลยทวงไม่ได้

บางคนก็มาปรึกษาหารือเรื่องการป่วยไข้ไม่สบาย

บางคนก็บอกหากินเท่าไรก็ไม่พอกิน

ก็รวมความว่า ทุกคนเอาทุกข์มาแจกให้ผม มาเล่าให้ฟัง ทุกคนน่าจะ
มีทุกข์ไม่มีใครมีสุข

และอาการอย่างนี้ไม่ใช่คนจนเสมอไป บางท่านมีเงินให้เขากู้มาก มีร้านค้าใหญ่โต ท่านก็ยังมาบอกรายเรื่องทุกข์ ก็รวมความว่าไอ้ตัวทุกข์ตัวนี้มันก็มีประจำอยู่ในใจ

ผมก็พิจารณาว่าคนทุกคนที่เกิดมาในโลกนี้ทุกข์จริง ๆ คนทุกฐานะไม่มีใครมีความสุขมีแต่ความทุกข์ อันนี้เป็นความรู้สึกประจำใจของผม

(วันนี้ละ สองหน้าคาสเซทนี่ ก็โปรดทราบด้วยว่า มันก็ค่อนข้างเหลือเกิน จมูกก็คัด แต่ก็รู้สึกว่าจะค่อยยังชั่วกว่าวานสักหน่อย เพลียก็เพลีย แต่ก็ต้องพูด รอร่างกายดีไม่ไหว เดี่ยวดีไม่ได้มันตายก่อน ก็เลยไม่ได้คุยกัน มานั่งคุยกันต่อไป)

เวลานั้นเมื่อร่างกายไม่ดีขึ้น ผมไปผมก็พิจารณาภาวนาอยู่แล้ว ผมไปวัดปากคลองมะขามเฒ่าเป็นวัดที่มีชื่อเสียงวัดหนึ่ง วัดปากคลองมะขามเฒ่า มีชื่อเสียงไล่เลี่ยมากับหลวงพ่อบานระยะเวลาเดียวกัน แต่ว่าเวลานี้วัดปากคลองมะขามเฒ่าทรุดโทรมมาก มันโทรมหนักจนกระทั่ง ท่านพระครูวิชาญชัยคุณ ย้ายมาอยู่จึงค่อยดีขึ้น และผมก็ไปช่วยมา ๒ ปี ก็รู้สึกว่าคุณเข้าวัดมากขึ้น เรื่องความเป็นมาของวัดปากคลองมะขามเฒ่าจะเล่าเมื่อถึงจุดนั้น มาเล่ากันถึงวันนี้คือวันที่ป่วย

เมื่ออาการไม่ดีเกิดขึ้น ผมก็นึกในใจถึงเรื่องร่างกายว่า ร่างกายนี้ดีไม่ได้ มันก็ตายวันนี้แหละ มันจะตายเมื่อไรก็ช่าง เราก็เตรียมพร้อมไว้ ตายหรือไม่ตายเราก็พร้อม เพื่อจิตเป็นสุข ก็มีความรู้สึกที่ว่า ร่างกายเราประคบประหงมมันเท่าไรมันก็ดีไม่ได้ มันเลวแบบนี้เลิกกันเสียละ จิตใจก็คิดขังนั่น คิดว่า เลิกกันเสียที เออ..เอ็งจะตายก็ตายเถอะ พอสายตามันสั้นเข้ามาก็รู้สึกลา อาการอย่างนี้เคยมีมาก่อน ก็เลยบอกว่า

"เชิญนะพ่อคุณนะ เอ็งจะฟังเมื่อไรก็เชิญฟัง ฉันพร้อมที่จะไปบ้านของฉัน บ้านของฉันอยู่ที่โน่น"

(ความจริงบ้านของผมอีกหลังหนึ่งผมเห็นชัด และผมก็ไปที่เยวของผมทุกวัน เพราะมีความชื่นชมยินดีกับบ้านหลังนั้นมาก)

แล้วมาตอนนี้มีใครกันนะ นักวิจัย จะปรับโทษอดอุตริมนุสธรรมกันอีกหรือเปล่าละ ไอนี้เขาเล่าว่าเขาเห็นของเขาจริง ๆ ปรับไหม? ไปได้จริง ๆ ปรับไหม? ไข่เจโตปริยญาณซิ จะพิสูจน์กันด้วยวาจาหรือจริยานะมันไม่ได้ ต้องพิสูจน์ด้วยเจโตปริยญาณแล้วจะรู้ แล้วจะรู้เองว่า เขาไปได้จริงไหม เขามีจริงไหม

ก็รวมความว่า ผมมีความสบายใจคิดว่าร่างกายมันจะฟังเลยนอนสบาย ๆ คิดในใจว่า "มึงฟังเสียได้ก็ดี กูจะได้มีความสุข เจ้าตัณหาเอ๊ย ฉันเป็นทาสเอ็งมา ๕๐ ปี" (ได้ละมั้งตอนนั้นนะ ผมก็จำอายุไม่ได้แน่นอน ชี้เกียจ นี่มันป่วยนึกไม่ค่อยออก) เป็นอันว่า "ฉันเป็นทาสแกมา ๕๐ ปีแล้ว ความดีชนิดหนึ่งของแกไม่มีสำหรับฉันเลย ไอร่างกายนี้เอ็งก็ให้เข้ามา และเวลานี้ข้าก็มีความเบื่อหน่าย

ร่างกายที่เอ็งให้ เอ็งจะต้องการร่างกายของเอ็งคืนไปก็เชิญ **ฉันไม่มีความปรารถนาร่างกายเลย ๗ อย่างนี้"**

พอจิตใจคิดเท่านั้น ใจตัวสั้นของสายตามันก็หยุด มันไม่สั้นเข้ามาอีก คิดว่าถ้าสั้นเข้ามาอีกคราวนี้ก็ต้องไปกันแน่ ผมก็ตั้งท่า กายมันเปลี่ยแต่ใจผมไม่ได้เปลี่ยไปด้วย กายยิ่งเปลี่ยเพียงใด จิตใจยิ่งแจ่มใสมากขึ้น ความสว่างไสวของจิตมากขึ้นกว่าเก่า แพรพราวเป็นระยับ

แต่ก็มีแปลกอย่างหนึ่ง ในอากาศไม่เห็นใครเลย ไม่เห็นเทวดา ไม่เห็นพรหม ไม่เห็นใครทั้งหมด มันมีสภาพเฉย ๆ ก็มีความรู้สึกที่ว่า ถ้าอากาศอย่างนี้มันคงไม่เอาจริง แต่ในใจนั้น อยากให้มันเอาจริง

ในเมื่อคิดตามนั้นแล้ว ไม่ต้องการร่างกาย ใจตัวสภาพสายตาสั้นเข้ามา มันก็หยุด แล้วมันก็ไม่หยุดเปล่า มันถอยหลังออกไปทีละน้อย ๆ ๆ จนกระทั่งสว่างตามปกติ

ขณะที่สายตาสั้นเข้ามานั้น พี่ชายผมฝันไม่อยู่ใกล้ ๆ ผมไม่ได้ยินเลย หูไม่ได้ยินอาการภายนอกทั้งหมด ร่างกายไม่รู้สึกอาการสัมผัส การนอนกับพื้นกระดาน ไม่มีเสื่อปู มีเตียงไม้กระดาน มีหมอนเก่าลูกหนึ่งขาด ๆ ผมก็นอนตามสภาพของผม ใจการนอนผมก็ไม่ถือสาหาความ ยังไงก็ตามผมนอนหลับได้มันก็หมดเรื่อง เหยียดกายได้ มันก็หมดเรื่อง นี่เป็นความต้องการของผม สายตามันยาวออกไป ๆ เสียงฝันไม่ช่าง ๆ ก็ได้ยิน ต่อมาเมื่อสายตาวาวออกไป ร่างกายก็เริ่มมีกำลัง จึงคิดในใจว่า

"ตัณหาเอ๋ย เจ้าทำไมถึงหลอกเราอย่างนี้ เจ้าคิดหรือว่าเราต้องการเจ้า เราเบื่อเจ้า เราเกิดมาหลายอสงไขยกัป เพราะเป็นทาสของเจ้า ไม่มีความดีสำหรับเราเลย นี่ความจริงเราไม่ต้องการร่างกายเลย ๗ ของเจ้า เมื่อไรเจ้าจะมาทวงร่างกายของเจ้าตัวนี้ไป"

มันนี่กอยู่คนเดียว บ้าอยู่คนเดียว ตัณหามันไม่พูดด้วย ตัณหามันถือขันติ มันเย็นเฉย ว่ายังไงมันก็ทำหูทวนลม แล้วตัวมันอยู่ที่ไหนก็ไม่รู้ มันอาจจะสิงอยู่ในใจผมแล้วผมไม่เห็นมันก็ได้ พอนึกไป ๆ ก็เลยทำใจหยุด จะนึกไปทำไม มันจะอยู่ที่อยู่ มันจะตายก็ตาย มันตายเมื่อไร ไปบ้านของเราเมื่อนั้น ใจผมก็จับอยู่ที่บ้านสวญแจ้ว สะอาดสะอาด มีความสุขยามมาก มีความสุข

ในระหว่างนั้นเองก็เห็นสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีพระวรกายใหญ่มาก ถ้าจะถามว่าใหญ่เท่าพระพุทธรูปหน้าตัก ๔ ศอกได้ไหม ผมก็ต้องตอบว่า ถ้าพระพุทธรูปหน้าตัก ๔ ศอกต้องถึง ๑๐ องค์ถึงจะเท่าพระวรกายของพระองค์ เวลานั้นเห็นชัดเจนแจ่มใสแพรวพราวเป็นระยับ ลอยอยู่ข้างหน้าที่ไม่ไกลจากผมนัก ถ้าจะวัดหลังคากระต๊อบหลังนั้นท่านจะลอยต่ำกว่าหลังคา แต่เวลานั้นภาพหลังคาก็ไม่ปรากฏเห็นแต่องค์สมเด็จพระบรมสุขตทรงเยี่ยมพระโอบุษฐ์ แล้วทรงตรัสว่า

"สัมพเกษี อากาการเพียงเท่านี้ เธอเป็นทุกข์มากหรือ?"

ก็ตอบพระองค์ว่า "ข้าพระพุทธเจ้า ไม่ทุกข์พระพุทธเจ้าข้า"

ท่านทรงตรัสว่า "ไม่ทุกข์ ทำไมจึงมีการทำทนายกับตันทา"

ตอบพระองค์ว่า "การทำทนายตันทาเพราะข้าพระพุทธเจ้าไม่ต้องการตันทา และก็ไม่ต้องการสมบัติของตันทา เวลานี้สมบัติของตันทาแต่ละชั้นไม่ต้องการเลย มีความต้องการอย่างเดียวคือบ้านหลังนั้น"

พระองค์ก็ทรงยิ้ม ทรงตรัสว่า "อาการป่วยเท่านี้ อาการทุกข์เวทนาเพียงเท่านี้ จงอย่าบ่นนะ ทำให้สบายจิตไม่ยึดถืออะไรทั้งหมด สลัดทุกอย่าง กามตันทา ภวตันทา วิภวตันทา สลัดให้หมด จงเข้าใจในทุกข์ของโลก คนที่เกิดมาในโลก ใครก็ตาม พระอรหันต์ก็ตาม พระพุทธเจ้าก็ตาม ก็ป่วยเหมือนกัน ร่างกายของพระพุทธเจ้าก็ป่วย ร่างกายของพระอรหันต์ก็ป่วย ร่างกายของเธอจะไม่ป่วยไม่ได้"

นี่อย่าลืมนะครับ ที่ใครเขาโมเมไปเปตานั้นว่าผมประกาศตนเป็นพระอรหันต์ อันนี้ผมก็ประกาศให้ทราบว่ ที่พระพุทธเจ้าท่านบอกว่า ร่างกายของพระอรหันต์ก็ป่วย ร่างกายของพระพุทธเจ้าก็ป่วย ร่างกายของเธอจะไม่ป่วยได้อย่างไร เธอก็ต้องป่วย แสดงว่าพระพุทธเจ้าไม่ได้ยืนยันว่าผมเป็นพระอรหันต์นี้ และผมจะเป็นอะไรหรือไม่เป็นอะไรนะ ผมไม่ได้นี้เลย ผมต้องการอย่างเดียว "บ้านหลังนั้น" บ้านหลังที่ผมต้องการ เป็นไม่เป็นผมไม่รู้ละ ผมต้องการอย่างเดียว ทางใดที่ผมจะไปได้ ผมต้องไปให้ได้ ถ้าชาตินี้บังเอิญไปไม่ได้ สักชาติหนึ่งข้างหน้าผมก็ต้องไปให้ได้ ผมจะไม่ยอมถอยหลังกับความต้องการของผม ผมทำทุกอย่าง สร้างวัดสร้างวา แนะนำโน่นแนะนำนี้ ผมไม่ต้องการผลตอบแทน ถ้าผมต้องการผลตอบแทน ผมอาจจะรวยมาก ก็ไ้การรวย

แบบนี้มันจะนำไปอบายภูมิ ผมไม่ต้องการรวยเรื่องทรัพย์สิน ผมต้องการรวยเฉพาะ กำลังใจอย่างเดียว ถ้าจิตผมเป็นสุข ผมพอใจ นี่อารมณ์ของผมนะ

หลังจากนั้น สมเด็จพระจอมไตรทรงตรัสว่า "เธอจงรักษากำลังใจอย่างนี้ ให้ปกติให้เป็นเอกัคคตารมณ์ คือมีอารมณ์อันเดียวที่เราต้องการอย่างนี้ ถ้าพลาดปลั่งลงอบายภูมิ เจ้าหนี้ของเธอที่ยังไม่ได้ชำระหนี้มีเท่านี้ เฉพาะคนนะ สัตว์ไม่คิด" ท่านบอกว่า เฉพาะคนนะ สัตว์นะไม่คิด "เท่านี้เธอดู" ท่านชี้ไป

ผมก็เห็นหัวคน เขาตัดเฉพาะหัววางเรียงพื้นที่จากแนวของคลอง วางเรียงเป็นระเบียบเรียบร้อยจนสุดของพื้นที่ของวัดท่าซุงด้านเหนือสุดเลย และก็ไม่ได้วางชั้นเดียวแถวเดียวกับพื้นดินนะ เต็มพื้นที่หมด กุฎกกุฏิอะไรไม่เห็นทั้งนั้นละ เห็นแต่หัวคนวางเรียง เรียงเป็นระเบียบอย่างนั้นสูงกว่ายอดโพธิ์หนึ่งเท่า หรืออาจจะเป็นหนึ่งในเศษ

ท่านบอกว่า "คนทั้งหมดนี้เธอเข้ามาในอดีต และเวลานี้กรรมที่เธอทำกับเขาทุกคน เธอยังไม่ได้ใช้หนี้ เวลานี้เธอกำลังใช้หนี้ เศษกรรมส่วนอื่น ส่วนใหญ่นี้ยังไม่ได้อใช้"

จึงได้กราบเรียนถามท่านว่า "การสร้างบาปขนาดนั้นทำไมไม่ไปอบายภูมิ?"

ท่านก็ทรงตรัสว่า "ทุกชาติหลังจากนั้นมาพันชาติเศษ เธอเป็นนักรบก็จริงแท้ แต่ทว่าก็เป็นนักบุญด้วย" นักรบก็เป็นนักบุญก็เป็น มีจิตชอบรัก นักรบก็ต้องคู่กับนักรัก รัก คือมีความเมตตาปราณีคนเบื้องหลัง ดังนั้นเวลายามว่าง ก่อนรบก็ทำบุญ เวลาไปรบจิตใจก็นึกถึงพระเป็นที่พึ่ง กลับมาจากการรบก็ทำบุญ และก็ขอบเจริญสมาธิ นักรบนี้ต้องใช้อาวุธพาดฟันกัน โดยเฉพาะใช้มีดใช้ดาบใช้หอก ต้องหนึ่งเหนียวทุกคน จะหนึ่งเหนียวได้เพราะอาศัยคุณพระคุ้มครอง ฉะนั้นจิตใจจึงนึกถึงพระเป็นปกติ และเวลาจะตายจิตใจนึกถึงพระเป็นปกตินี้อารมณ์เป็นฌาน อาศัยกำลังของฌานก็หนีบาปไปทุกครั้งพันชาติเศษ แล้วสมเด็จพระบรมโลกเชษฐาก็ทรงให้โอวาทว่า

"นับตั้งแต่นี้เป็นต้นไป เธอจงถือกำลังใจสังขารุเปกขาญาณเป็นอารมณ์ อะไรจะเกิดขึ้นกับร่างกายก็ถือว่าเฉยไว้ เขาจะชมก็เฉย เขาจะดำก็เฉยแล้วร่างกายจะเจ็บไข้ไม่สบายก็ทำใจสบาย ๆ เฉย ยอมรับนับถือกฎของธรรมชาติธรรมดา มัน

เป็นยังไง คิดว่าร่างกายของเรา เราต้องเป็นอย่างนั้น อย่าใช้อารมณ์ฝืนกฎของธรรมชาติ
เท่านี้อารมณ์จิตของเธอจะเป็นสุข"

คนที่ปรากฏหัวทั้งหมดนี้ นับแสน กรรมอันนี้ไม่สามารถจะตามเธอทัน
เธอมีโอกาสจะไปบ้านของเธอตามความประสงค์"

นี่แหละเพื่อนภิกษุสามเณร สมเด็จพระพุทธองค์ทรงตรัสตั้งนั้นแล้วก็ทรง
หายไป ตอนนี้ใครจะหาว่าอวดอุตริมนุสสรรมใหม่ หากก็เชิญพ่อคุณเถอะ ฝึกฝนชะบ้างซี
อย่าทำเป็นพระศิวะในพระไตรปิฎก พระศิวะทำยังไงก็ไปดูในพระไตรปิฎก

เป็นอันว่าผลอันนั้นทำให้จิตผมเป็นสุข เมื่อภาพท่านหายไปผมมีใจเป็น
สุข นอนตะแคงขวาตามเดิม จิตก็เคลิ้มใกล้จะหลับ ขณะนั้นเองก็มีเสียง "ป่าบ" ปรากฏ
ขึ้นข้างหลัง เหมือนใครมาตีหลัง หันขวับไปปรากฏว่ามีพระสององค์ มีพระสององค์
มายืนยิ้มอยู่ สององค์ไม่ใช่ใคร เพื่อนเก่า

เขามาถามว่า "เฮ้ย มีงป่วยหรือวะ?" (นี่เป็นศัพท์ที่ใช้กันตามปกติสำหรับ
เพื่อน)

ผมก็เลยตอบเขาไปว่า "เออ กูไม่ป่วยหรือก๊วย ชันธ ๕ มันป่วย กู
ไม่ได้สนใจชันธ ๕ กูทำมันเท่าไร มันก็ไม่สู้กูวะ"

ตอนนี้ก็เล่าความจริงให้มันยาวนิด เพราะว่าต่อนก่อน ๆ ก็เคยเล่าสั้น ๆ
ซีเกี่ยจพูด

เขาก็บอกว่า "กูก็หวังว่ามึงจะหวังชันธ ๕ ถ้ามึงไม่หวังชันธ ๕ กูก็สบาย
ใจ"

ก็เลยบอกว่า "มึงไม่ต้องหวังหรือก๊วย ชันธ ๕ นะกูไม่หวังแน่ เพราะว่า
กูเคยหวังมันแล้วมันไม่ได้หวังกูเลย กูหวังมันจะทรุดโทรมกูก็กินยา กูก็กินข้าว
กูก็กินขนม มันก็แก่ทุกวัน มันไม่หวังกู คนอย่างกูใครไม่ต้องการคบกู กูก็ไม่
ต้องการคบมันเหมือนกัน

เขาก็ดีใจ โดดเข้าตีบ๊ีบหายไปเลย ดีไหมเพื่อนรัก แทนที่มันจะลูปหน้าลูป
หลัง มันล่อบ๊ีบ คนละบ๊ีบ แล้วก็ "ว๊ีบ" หาย มันโดดไปทางไหนผมก็ไม่รู้ ใส่อสองเตี้นี้ มัน
โดดเก่งจริง ๆ จะว่ามันแอบโค่นต้นโพธิ์ก็อาจจะเป็นไปได้ เพราะผมลุกไม่ไหว ร่างกายมัน
จะหายเพื่อย แต่แรงมันจะไม่มี เลยปล่อยมันไปตามที่ มันจะไปไหนก็ช่างหัวมัน ผมก็
นอนตะแคงขวาว่าต่อไป หลับ

ตอนนี้ก็มาเตือนบรรดาเพื่อนพระภิกษุสามเณรว่า **ความตายจะมีกับเราได้ทุกขณะ และก็จงอย่าเชื่อใจมานโลกีย์ และความเป็นผู้มีมานโลกุตระนั้นเราก็ก็นั่น** อย่าไปคิดว่าเราเป็นพระอรียเจ้า ถ้าคิดเมื่อไรเราจะพังเมื่อนั้น ถ้าความดียังไม่ถึง เราคิดว่าดี เหมือนกับเรือแข่ง หรือคนแข่ง หรือวิ่งแข่ง เข้าจุดหมายปลายทาง ความจริงเรายังไม่ถึงจุดหมายปลายทาง เราเข้าใจว่าถึงแล้วก็หยุด ในที่สุดเรือก็ต้องล่มกลางทางฉันใด

เราก็ก็นั่นเหมือนกัน ในฐานะเป็นสาวกขององค์สมเด็จพระจอมไตร คือ พระพุทธเจ้า พระองค์ทรงสอนให้เรามีความไม่ประมาทในชีวิต ก็จงอย่าคิดว่าเราดีแล้ว จงนึกถึงคำเตือนขององค์สมเด็จพระสมเด็จพะประทับแก้วที่ทรงตรัสว่า

"อัตตนา โจทยัตตานัง"

"จงกล่าวโทษใจความผิดตนเองไว้เสมอ"

ใ้การกล่าวโทษใจความผิดนี้มันไม่ยาก

เอาวินัยเป็นที่ตั้ง

เอาธรรมะเป็นเครื่องตั้ง

เอาสมถภาวนาเป็นที่ตั้ง

เอาอารมณวิปัสสนาภาวนาเป็นที่ตั้ง

โดยเฉพาะอย่างยิ่งเอาอารมณเฎนเป็นที่ตั้ง

เอาอารมณสังโยชน์เป็นที่ตั้ง

เอาอารมณบารมี ๑๐ เป็นที่ตั้ง

แล้วก็ไปดูจรรยาในอิทธิบาท ๔ ว่าเรามีครบถ้วนไหม

ไปดูอารมณเฎนว่าในอารมณเฎนตอนไหนเราบกพร่องบ้าง อุดรฐั้วเสีย

ดูข้อปฏิบัติวิภูฐานในศีล เราบกพร่องตอนไหนบ้าง พยายามอุดรฐั้วเสีย

และจุดที่มีความสำคัญก็คือพิจารณาสังโยชน์ว่า สังโยชน์ ๓ สังโยชน์ ๕

สังโยชน์ ๑๐ เป็นสมบัติของพระโสดา กับสกิทาคา คือสังโยชน์ ๓, สังโยชน์ ๕ เป็นคุณสมบัติของอนาคามี, สังโยชน์ ๑๐ เป็นคุณสมบัติของพระอรหันต์ สังโยชน์แต่ละจุด โดยเฉพาะสังโยชน์ ๓ เราทำได้แล้วหรือยัง เราพิจารณาจุดนี้ จุดบกพร่องเราเอาจุดนี้เป็นสำคัญ

เราจะหนีรอกัน เราจะเป็นพระโสดาบันหรือไม่เป็นนะไม่สำคัญ เรายกั
จับอารมณ์ดูว่าชีวิตเรามีความมั่นคงไหม คิดถึงความตายบ้างหรือเปล่า ถ้าคิดว่ามันยัง
ไม่ตายประณามมันว่า เลว ต้องคิดไว้เสมอว่า ตื่นขึ้นมาตอนเช้าวันนี้เราอาจจะไม่เห็น
พระอาทิตย์ตกก็ได้ เราอาจจะตาย

หลังจากนั้นก็คลายความสงสัยในพระคุณของพระรัตนตรัย ยอมรับนับ
ถือพระพุทธเจ้า พระธรรม พระอริยสงฆ์ และก็ทรงศีลให้บริสุทธิ์ พระทรงศีลพระ เณร
ทรงศีลเณร ชมราวาสศีล ๕

หลังจากนั้นก็กำจัดอวิชชาตามความรู้สึก ตามปัญญาน้อย ๆ เห็นว่า
มนุษย์โลกเป็นทุกข์ ไม่ต้องการมันอีก เทวโลก กับพรหมโลกเป็นสุขไม่นานไม่ต้องการ
อีกเลย เราต้องการจุดเดียวคืออนิพพาน

ย้อนกลับมาตีโลกะความโลภด้วย จากานุสสติกรรมฐาน ทีโตะสะ ความ
โกรธด้วยพรหมวิหาร ๔ หรือกสิณ ๔ ทีโมหะ ความหลงด้วยเห็นว่าร่างกายไม่เที่ยงแท้
แน่นอน สกปรกโสโครก มีความทุกข์ ไม่มีความสุข เราไม่ต้องการมันอีก

เอาละบรรดาท่านพุทธบริษัท ถ้าคิดอย่างนี้ทรงตัวก็คิดว่า อบายภูมิเรา
คงไม่ลงแน่ เมื่อหมดเวลาแล้วก็ขอลาก่อน ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคลสมบุญ
พูนผลจงมีแต่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนและเพื่อนภิกษุสามเณรผู้รับฟังทุกท่าน

สวัสดิ์